

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu ve složení předsedkyně senátu JUDr. Růžena Kučerová a soudkyně JUDr. Irena Karpíšková a Helena Nebesařová v právní věci

žalobce: **Stanislav P., nar. xxx,**
bytem xxx,
zastoupený advokátkou Mgr. Evou Ciprysovou
sídlem Na Kozině 1438, 293 01 Mladá Boleslav

proti

žalovanému: **Aptiv Services Czech s.r.o., IČ 45281599,**
sídlem Čechova 235, 294 01 Bakov nad Jizerou,
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Stránským,
sídlem Jandova 8, 190 00 Praha 9

o zaplacení 100 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 100 000 Kč s 8.05% s ročním úrokem z prodlení od 1. 1. 2016 do zaplacení ,vše do tří dnů od právní moci rozsudku.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci, k rukám právní zástupkyně náhradu nákladů řízení ve výši 218 901,85 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.**

III. Žalovaný je povinen zaplatit státu náhradu nákladů řízení, jež stát platil, ve výši 11 500 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou se žalobce domáhal na žalovaném uhradit částky 100 000 Kč, následně po rozšíření žaloby náhradu částky 732 000 Kč. Rozhodnutím zdejšího soudu ze dne 22. 1. 2019 sp.zn. 2 Cm 31/2012-335 byla žaloba v rozsahu 632 000 Kč zamítnuta. Tento výrok byl potvrzen odvolacím soudem v rozsudku na č.j. 3Cm 73/2019-391 ze dne 13. 1. 2020. Předmětem řízení tudíž zůstává nárok na jistinu ve výši 100 000 Kč. Žalobce podáním ze dne 20.12.2018 požadoval rozšíření žalobního nároku o 8,05% úrok z prodlení od 1. 1. 2016 do zaplacení a soud rozšíření žalobního nároku o úrok z prodlení od 1. 1. 2016 do zaplacení z částky 100 000 Kč připustil usnesením ze dne 1. 9.2020.

Dle žalobního tvrzení byl žalobce zaměstnancem žalovaného. V roce 1998 přišel z vlastní iniciativy s nápadem spojit dva montážní stojany do jediného montážního stojanu. Vytvoření tohoto univerzálního stojanu nebylo součástí jeho pracovních úkolů či povinností. Žalovaný na základě konstrukčního návrhu žalobce vytvořil univerzální stojan, který po zavedení do výroby přinesl žalovanému řadu úspor. Mezi tyto úspory patřila úspora místa ve výrobní hale. V závodě České Lípy byly tři výrobní haly, ve všech třech výrobních halách byl použit předmětný stojan. Přínos stojanu spočíval ve zvýšení kvality s tím, že nedocházelo k poškození kontaktů u dlouhých vodičů při sundávání vodičů ze stojanu a při následné montáži, zamezilo se prodírání izolace vodiče a pomocí speciálních držáků tzv. Panduit nedocházelo k zacuchání vodičů s kontakty. Přínos stojanu v efektivitě montáže spočíval v tom, že pracovník měl veškerý potřebný materiál přímo před sebou a při odběru materiálů se nemusel otáčet. Na předmětný stojan bylo možné umístit o 16 dávek více vodičů, což umožnilo větší flexibilitu, zdokonalení technologie výroby, obsáhlejší využití montážního pracoviště, alepší ergonomii pracoviště. První vzorový stojan navrhl žalobce v roce 1999 a po jeho prezentaci a následném odsouhlasení žalovaný od roku 2000 objednával stojany do výroby.

Žalobce vzhledem k vnitropodnikovým směrnicím podal na počátku roku 2008 nabídku na přijetí zlepšovacího návrhu obsahující princip spojeného stojanu. Žalovaný v dubnu 2008 žalobci sdělil, že tento zlepšovací návrh, označený jako ZN 05/08 přijímá a jako odměnu za něj nabízí 10 000 Kč, protože jeho přínos je nevyčíslitelný. Žalobce návrh smlouvy odmítl z důvodu nesouhlasu s výší odměny. Žalobce se domnívá, že přínos z jeho zlepšovacího návrhu je velmi vysoký. Žalobce zakázal žalovanému užívat jeho zlepšovací návrh č. ZN 05/08 přípisem ze dne 11. 1. 2011.

Žalovaný univerzální stojan začlenil do výrobních linek, na kterých byly vyráběny elektroinstalační svazky pro osobní motorová vozidla, respektive pro projekty označené jako BMW (E 83), AUDI (D3) a ŠKODA (A5). Žalobce upřesnil své tvrzení týkající se počtu užitých stojanů u projektu BMW na 35 stojanů, u projektu AUDI na 18 stojanů a projektu ŠKODA na 20 stojanů. Žalobce uvedl, že jde o minimální počet užitých stojanů při těchto výrobach. Výroba projektu ŠKODA obsahovala tři montážní linky, výroba BMW dvě montážní linky a výroba AUDI jednu montážní linku. Umístění předmětných stojanů vyplývá z layoutu výrobní haly.

Žalobce požadoval vydání bezdůvodného obohacení, které vzniklo žalovanému používáním univerzálních stojanů při výrobě elektroinstalačních svazků za období od 1.3.2009 do 21.4.2011. Využitím univerzálních stojanů žalobce došlo k úspoře času a tím k výraznému zvýšení efektivity. Tento závěr potvrdil znalecký posudek Ing. Karla Čady. Znalec Ing. Karel Čada na podkladě předložených ekonomických údajů stanovil výši bezdůvodného obohacení žalovaného na celkovou částku ve výši 30 659 383 Kč.

Žalobce uvedl, že se žalobou nevzdává svého nároku co do částky, která je stanovena znalcem nad uplatněným žalobním nárokem, na tuto částku započítal částku 10 000 Kč, která mu byla vyplacena.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu. Žalovaný učinil nesporným, že žalobce byl od 9. 9. 1992 do 30. 8.2010 zaměstnancem žalovaného a že 15. 1. 2008 předložil žalobci zlepšovací návrh označený ZN5/08. Základní myšlenka tohoto zlepšovacího návrhu je sjednocení dvou stojanů pomocí nové speciální konstrukce stojanu, stojany je možné osadit montážní deskou, testovacím zařízením, vodiči a materiálem. Mechanismus ve spojení dvou stojanů byl žalovanému znám od roku 2004, seznámil se s ním během prezentace ve výrobním závodu Delphi v Portugalsku, kde mu byla zároveň poskytnuta příslušná dokumentace. Žalovaný předmětný stojan už od roku 2004 užíval.

Žalovaný namítl, že vytvoření univerzálního stojanu bylo součástí pracovních úkolů žalobce a konstrukční činnost byla realizována v rámci pracovní činnosti žalobce pro žalovaného jako zaměstnavatele.

Předložený zlepšovací návrh ke dni 15. 1. 2008 neobsahuje zdokonalení, proti té době žalovaným využívaným či známým řešením. Za důkaz o právní existenci zlepšovacího návrhu nelze považovat samotný vnitropodnikový proces žalovaného v rámci jeho posuzování, tzv. přijetí. Na přijetí zlepšovacího návrhu je nutno hledět jako na neplatný právní úkon.

Samotný princip spojený dvou stojanů v jeden nemělo jakýkoliv přínos pro žalovaného. Teprve v rámci činnosti pracovníků žalovaného bylo možno sjednocený stojan reálně využít ve výrobním procesu. Žalobcův nárok byl opřen o tvrzenou dokládanou úsporu místa, která je také prezentována v zlepšovacím návrhu. Teprve 30. 4. 2018 je tvrzen přínos ve vztahu k úspoře pracovního času. Na takové tvrzení je však nutné hledět jako na samostatný hmotně právní nárok. Vzhledem k tomu, že nárok žalobce je právně kvalifikovaný jako bezdůvodné obohacení, je nutno nově vznesený nárok považovat za promlčený.

Žalovaný namítl, že úspora místa, plynoucí ze zlepšovacího návrhu nebyla pro žalovaného jakýmkoliv přínosem. A to zejména z důvodu existující technologie a komplexnosti navazujících pracovišť, útlumu výroby žalovaného, nepotřeby úspory místa a neřešení zapracování spojeného stojanu do procesu výroby. Žalovaný uvedl, že zlepšovací návrh neměl pro žalovaného přínos spočívající v úspoře času.

Žalovaný namítl, že nebylo prokázáno, že by se žalovaný na úkor žalobce bezdůvodně obohatil a nebylo prokázáno bezdůvodné obohacení za konkrétní časové období ve vztahu k uspořenému místu i zkrácení času při výrobě svazku. Ke znaleckému posudku Ing. Karla Čady žalovaný uvedl, že údaje předložené žalobcem jsou neověřitelné. Znalec neřeší konkrétní pracovní činnost u konkrétního stojanu, neřeší zapracování konkrétního stojanu do výrobních linek žalobce. Žalovaný namítl, že v řízení nebyl prokázán počet užitých stojanů.

Žalovaný namítl promlčení nároku na příslušenství, tedy na zákonný úrok z prodlení ve výši 8,05% z částky 100 000 Kč od 1. 1. 2016 do zaplacení.

Z listiny, označené Cíle - stanovené úkoly na období rok 1999, bylo zjištěno, že obsahuje popisy úkolů, mimo jiné pod bodem 4 konstrukční činnost – realizace nového pracoviště s ohledem na ergonomii a využití plochy.

Z popisu práce ze dne 25.10.2004 bylo zjištěno, že pro funkci procesní inženýr – montážní desky pracovníka Stanislava P. byla stanovena zodpovědnost – konstruuje montážní desky pro jednotlivé projekty.

Z popisu práce k 2.1.2008 bylo pro pracovníka Stanislava P. zjištěno, že jsou stanoveny úkoly, a to konstrukce montážních desek.

Z návrhu smlouvy č. 12/08 o přijetí zlepšovacího návrhu a odměny za tento zlepšovací návrh, uzavřené mezi Stanislavem P. a zaměstnavatelem Delphi Packard Electric ČR s.r.o. bylo zjištěno, že ve smlouvě je uvedeno, že zaměstnavatel přijímá nabídku zlepšovacího návrhu pod poř. číslem 5/08 - universální stojan. Obě strany se dohodly na odměně za využití tohoto zlepšovacího návrhu ve výši 10.000,- Kč. Na listině je uvedené datum 11.4.2008, listina neobsahuje žádný podpis.

Z listiny, označené zlepšovací návrh autora Stanislava P., podaný dne 15.1.2008, s názvem Universální stojan, bylo zjištěno, že obsahuje navrhované řešení, kdy původní pracoviště se skládalo ze dvou stojanů, umístěných proti sobě. Tyto dva stojany budou sjednocené pomocí nové speciální konstrukce stojanu, je možné stojan osadit montážní deskou, testovacím zařízením, vodiči a materiálem. Stojan je rozdělen montážní deskou na spodní a vrchní část. Spodní část slouží umístění materiálu, ve vrchní části stojanu lze umístit vodiče. Montážní deska je umístěna ve výšce vzhledem k ergonomii člověka. Nové pracoviště umožňuje vyšší nároky na kvalitu a efektivitu práce, a ušetření plochy oproti původnímu pracovišti o 1,2m² až 2m². Dále je uvedena úspora v m² - výroba BMW 85 ks stojanů – 110 m², výroba Audi 24 ks stojanů – 31m², výroba A5 57 ks stojanů – 74m², celkem 215 m². Návrh zlepšovacího návrhu obsahuje náčrtek starého pracoviště a nového pracoviště.

Z organizační směrnice č. DPEPCL-HR07.02-03.003CZ bez data účinnosti této směrnice bylo zjištěno, že k úpravě práva a povinnosti mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem při uplatňování vyřizování zlepšovacích návrhů. Zlepšovací návrh se přihlašuje písemně u přímého nadřízeného, zlepšovací návrh posuzuje posudková komise. Je-li zlepšovací návrh přijat, že se zlepšovatelem sepsána smlouva o přijetí a odměně za zlepšovací návrh. V článku 4.9 byla sjednána odměna: a) dle vyčíslitelných přínosů, b) nevyčíslitelný přínos.

Z emailové korespondence mezi právním zástupcem žalobce a žalovaným, případně právním zástupcem žalovaného, z období od 16.7.2010 do 11.3.2011 bylo zjištěno, že žalobce požadoval jednorázovou odměnu za zlepšovací návrh v částce 3.300.000,- Kč. Žalovaný uvedl, že novost a přínos zlepšovacího návrhu považovali za nepatrný, chtěli pouze ocenit iniciativu žalobce. Žalobce uvedl, že nedává souhlas žalovaného s užíváním jeho zlepšovacího návrhu, a zakazuje jeho další užívání.

Z výkresu sestavy universální stojan s označením „vyhotovil P.“ s datem 20.10.2002 bylo zjištěno, že obsahuje sestavy universálního stojanu.

Z dokumentu, označeného Výběrové řízení pro rekonstrukci US stojanů, tzv. „Stanik metal Stands“ bylo zjištěno, že byl vystaven 22.9.2004 žalovaným na rekonstrukci stojanů, na verzi 1, 2 a 3.

Z výkresu s označením zakázka Buggi velká, zpracovaného Houška OK s.r.o. dne 20.10.2004, bylo zjištěno, že obsahuje výkres, týkající se výrobků s označením základní stojan, z výkresu z 14.10.2004 výrobek nástavba a z výkresu bez data montážní stojan.

Z prohlídky fotografií montážní haly bez data, označené A14, bylo zjištěno, že obsahuje fotografii pracoviště s původními stojany, a označené A15 obsahuje pracoviště s universálním stojanem.

Z fotografie bez data, označené Houška OK s.r.o. stojan 2004, bylo zjištěno, že obsahuje fotografii universálního sjednoceného stojanu.

Z objednávky, vystavené 19.7.1999, 12.11.1999 a 10.2.2000 žalovaným dodavatelí Střední odborná škola SOU, Transportní technika s.r.o., bylo zjištěno, že obsahuje objednávku na výrobu stojanu na elementy – 1 kus, 15 kusů nový výrobní stojan na elementy, a 10 kusů výrobní stojan na elementy, v záhlaví je uveden kontaktní partner P..

Z objednávky č. 4700001028 ze dne 20.3.2003, č. 4700002061 z 4.10.2004, č. 4600014832 z 30.7.2004, č. 4600014906 z 11.8.2004, č. 4700002012 z 11.8.2004 a č. 4600014861 z 4.8.2007, bylo zjištěno, že žalovaný objednal u dodavatele Plast Servis Kamenice s.r.o., a u dodavatele Houška OK s.r.o. stojany na desky a vodiče.

Z nabídky firmy Trilogiq CZ s.r.o. z 22.11.2006 bylo zjištěno, že obsahuje nabídku na systém LeanTek, která se skládá z ocelových spojek, trubek a válcových tratí s tím, že k této nabídce jsou připojeny přílohy, obsahující stojan Audi 2.O8, otočný US, stojan AO5-FBO.

Z reklamního letáku Trilogiq na LeanTek z roku 2006 bylo zjištěno, že obsahuje nabídku na modulární systém, jehož základní prvky jsou ocelové trubky, potažené plastovou vrstvou.

Ze studie, označené Volvo P28 Projekt Preplanning Studies Engine Bay, zpracovaného Delphi Confidential, bylo zjištěno, že na studii je označen datum 2.9.2004, a studie obsahuje fotografie stojanů.

Z reklamního materiálu, označeného Equipmen from Audi DR a BMW 83 bez data, bylo zjištěno, že obsahuje fotografie universálního stojanu.

Z účastnické výpovědi jednatele žalovaného Romana Lejska bylo zjištěno, že do společnosti žalovaného nastoupil 1.1.1998. V roce 2004 se stal vedoucím technické přípravy výroby, v roce 2006 se stal vedoucím inženýringu, v roce 2009 se stal ředitelem pro střední Evropu a od roku 2011 je ve funkci ředitele pro střední Evropu, jednatelem společnosti a ředitelem společnosti pro Českou republiku. K útlumu výroby v závodě Česká Lípa docházelo od roku 2008 s tím, že z pěti programů byly tři zrušeny v květnu, srpnu a prosinci 2010, celý podnik byl prodán v červnu 2011. Účastník uvedl, že princip spojeného stojanu v závodě Česká Lípa znali před rokem 2004. V roce 2003 se účastník účastnil konference v Portugalsku, kde nadřízení z Portugalska sdělili, jaká bude nová strategie výroby, a jaké budou nové metody výroby a současně sdělili, že se budou užívat nové stojany LeanTek. V České Lípě se postupně implementoval nový systém. Ke změně docházelo v roce 2003, 2004, 2005. V souvislosti s dokumentací, která byla převedena z Portugalska, se dozvěděli, že je nutné změnit i stojany, kdy na jedné straně bude deska vodiče a materiál.

Z výsledku svědka Ing. Tomáše K. bylo zjištěno, že byl zaměstnancem společnosti žalovaného od 1.9.1995 do 31.7.2011. Od roku 2005 byl přímým nadřízeným žalobce. K finálnímu vyklizení výrobní haly a předání prostor došlo v červenci 2011. Svědek uvedl, že neví přesně, kdy byl sdružený stojan zaveden do výroby, domnívá se, že to bylo v roce 2005, 2006, 2007, v souvislosti se zavedením kitové výroby. Svědek byl členem komise, která schvalovala zlepšovací návrh ZN 05/08. Komise při posouzení zlepšovacího návrhu dospěla k závěru, že zlepšovací návrh nebyl součástí pracovní náplně žalobce. Skutečnost, zda zlepšovací návrh spadl do pracovní náplně pracovníka, se projednávala u každého zlepšovacího návrhu, resp. u každého návrhu, kdy to k tomu závěru svádělo. Svědek uvedl, že označení „Staníkův stojan“ se používá pro universální stojan od počátku. Stojan byl pojmenován podle autora pana P.. Při schvalování zlepšovacího návrhu věděli, že stojany se ve výrobě používaly, a že se již osvědčili.

Ze znaleckého posudku č. 01/11, zpracovaného znaleckým ústavem Patentservis Praha a.s. dne 17.8.2011, na základě požadavku společnosti Delphi Packard Electric Česká republika s.r.o. bylo zjištěno, že úkolem znaleckého posudku bylo stanovení odměny za využití stojanu podle řešení p. P.. Ve znaleckém posudku pod bodem 7 je uvedeno, že technické řešení nového uspořádání jednoho pracoviště montážního systému bylo využíváno od roku 2002, k podání zlepšovacího návrhu se zlepšovatel rozhodl počátkem roku 2008. V bodě 6 znaleckého posudku bylo uvedeno, že rozhodnutí o ukončení výroby v České Lípě bylo v srpnu 2010, následně došlo postupně k likvidaci těchto stojanů. Při návštěvě výrobní haly se znalecký ústav seznámil s jedním stojenem, upraveným dle zlepšovacího návrhu, návštěva se konala 27.1.2011. Technické řešení popisu zlepšovacího návrhu uvádí, že jde především o úsporu pracovní plochy montážní haly, v části 6 je uvedeno, že šlo pouze o teoretickou úsporu, nikoliv hmatatelnou a přepočítatelnou do finančního vyjádření. Pro případ přijetího zlepšovacího návrhu je možné se spokojit s mimoekonomickými úsporami. Došlo-li ke zlepšení pracovních podmínek během úspory pracovní plochy u celkem 166 stojanů, a podle vyjádření zástupce společnost Delphi Packard Electric Česká republika s.r.o. se to týkalo cca 350 osob. V části 5 znaleckého posudku je uvedeno, že oblastí zlepšení z hlediska na vyčíslení přínosu je zaškrtnut vliv, bezpečnost práce, pracovní podmínky, a produktivita práce/kvalita. Úspora montážního času jako významného činitele vzorce výpočtu ukazatele měřena nebyla.

Dle závěru znaleckého posudku výše odměny by mohla společnost s ohledem na dřívější využití technického řešení od roku 2002 před formalizovaným podáním zlepšovacího návrhu stanovit v intervalu 10.000 až 18.170 Kč.

Z přílohy č. 14 předmětného znaleckého posudku, obsahující záznam z jednání dne 2.6.2011, kterého se účastnili zástupci Delphi Packard Electric Česká republika s.r.o. Zdeněk Blažek, Petra Špetlíková, JUDr. Stráský, Mgr. Kateřina Mourová, a zástupci Patentservis Praha s.r.o., bylo zjištěno, že v záznamu je uvedeno, že při zavedení nových stojanů (obsah návrhu p. P.) uhrazeno cca 30.000 Kč za jeden stojan, bylo osazeno cca 160 kusů.

Ze znaleckého posudku Karla Čady ze dne 28.2.2018, zapsaného pod pořadovým číslem 756/2018 a výpovědi znalce bylo zjištěno, že znalec na otázku, zda užití 166 stojanů vyrobených podle zlepšovacího návrhu žalobce, mělo pro žalovaného přínos technický, výrobní nebo provozní, uvedl, že využití zlepšovacího návrhu č. 05/08 o názvu Universální stojan mělo pro žalovaného přínos technický, výrobní, nebo provozní, který se projevoval ergonomickými výhodami, zvýšením produktivity práce, neboť obsluha se nemusela při vyjímání materiálu nebo vodičů otáčet k jinému stojanu, úsporu místa ve výrobní hale, a zlepšení pracovního prostředí pro obsluhu.

Úspora místa nemůže být ekonomicky vyčíslena jako přínos, umožňující zvýšení rozsahu celkového objemu výrobků ve vztahu k 1 m² celkové výrobní plochy. Mezi samotným rozsahem použitelné výrobní plochy, či úspory místa a zvýšením výroby není žádný příčinný vztah, neboť zavedení zlepšovacího návrhu nezpůsobuje samo o sobě žádné zvýšení výroby a nelze tímto postupem stanovovat přínos z využití zlepšovacího návrhu. To plyne i z úvahy, že i jiné zdroje výrobní plochy, které by případně společnost získala, v žádném případě nezpůsobují zvýšení produkce.

Z dodatku ke znaleckému posudku ze dne 28.8.2018 a výpovědi znalce bylo zjištěno, že znalec Karel Čada dospěl k závěru, že přínos využití zlepšovacího návrhu o názvu Universální stojan, spočívající v úspoře mzdových nákladů za období od března 2009 do července 2011, představuje částku 1.386.940 Kč. Znalec ve svém závěru uvedl, že k měření účinku zlepšovacího návrhu a jeho přínosů se nepodařilo získat universální stojan pro takovéto měření, ke stanovení přínosu

k využití zlepšovacího návrhu žalobci jsou v současné době k dispozici pouze údaje a informace žalobce, které žalovaná strana nepotvrdila, ani nevyvrátila.

Z druhého dodatku ke znaleckému posudku ze dne 10.10.2018 bylo zjištěno, že znalec Karel Čada uvedl, že pokud bylo pro výrobu automobilů BMW využito celkem 35 univerzálních stojanů, u výroby automobilů Audi 18 stojanů, a automobilů Škoda 20 stojanů, celková úspora představuje částku 30.659.383 Kč.

Z výsledku svědka Mariána K. bylo zjištěno, že byl zaměstnán u společnosti žalovaného, přibližně od roku 2000. Od roku 2002 pracoval jako technolog výroby. Svědek uvedl, že spolupracoval se žalobcem, kdy žalobce pracoval v konstrukci a dával pokyny jakým způsobem se má při výrobě postupovat. Stojany byly využívány ve výrobní hale a na pracovišti elementu. Svědek uvedl, že na fotografiích A4 jsou zobrazeny stojany nové. Svědek pracoval na AUDI asi sedm let, zpočátku se dělalo v lince a později se snažilo přenést činnost na elementy, aby se snížil čas linky, šlo odlehčit lidem, aby se tolik nenachodili. Svědek uvedl, že po zavedení stojanu, kdy vodiči byly na stejném stojanu, se dělník tolik nenachodil a nemusel se tolik otáčet, zlepšila se ekonomie, pohyb, když ženy byly např. menšího vzrůstu a musely brát dráty ze shora. Svědek uvedl, že se zpracovával elektronický výstup, což byla návodka, jakým způsobem se bude zpracovat, jakým způsobem se bude zacházet s předmětnými kabely, aby vznikl svazek, následně normovači obdrželi tento výstup, a dodali čas a tím to zkompletovali a šlo to do výroby. Pokud nastala změna ve výrobě, vše se upravovalo. Svědek uvedl, že se zpracovávali layouty v době, kdy byla nějaká změna, buď se jednalo o nový výrobek nebo se zaváděl nový produkt, nebo se změna týkala optimalizace výroby. Normovači řešili čas celé linky nebo jednotlivých elementů. Pokud dělník zpracoval 35 kusů na starém pracovišti a na novém pracovišti zpracoval 40 kusů za směnu, tak se to na základní mzdě dělníka neprojevovalo, co se týká prémie, svědek nevěděl.

Soud neprovedl k důkazu revizní znalecký posudek, na základě vyjádření žalovaného, že nemá k dispozici žádný univerzální stojan, nemohlo být tudíž provedeno měření úspory času, z něhož by bylo nutné při vyhotovení revizního znaleckého posudku vycházet.

Na základě výše tvrzených tvrzení a zjištění skutečností soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná v rozsahu uvedeném ve výroku rozhodnutí.

Dle ust. § 72 zákona č. 527/1990 Sb. se za zlepšovací návrhy pokládají technická, výrobní nebo provozní zdokonalení, jakož i řešení problému bezpečnosti, ochrany zdraví při práci životního prostředí, s nimiž má zlepšovatel právo nakládat.

V řízení bylo zjištěno, že žalobce jako bývalý zaměstnanec žalovaného vytvořil zlepšovací návrh, spočívající v konstrukci univerzálního stojanu. Výkres konstrukce tohoto univerzálního stojanu předal zaměstnavateli a na základě tohoto výkresu byly nejpozději v roce 2004 vyrobeny univerzální stojany a zavedeny do výroby. Tyto skutečnosti byly zjištěny z výkresové dokumentace univerzálního stojanu z roku 2002 zpracovaného žalobcem, z výkresu univerzálních stojanů zpracovaných společností Houška OK s.r.o. v říjnu 2004 a objednávkami na výrobu univerzálních stojanů z období roku 2004 zaslané žalovaným společností Houška OK s.r.o.

Soud má v řízení za zjištěné, že žalobce je původcem konstrukce univerzálního stojanu. Tato skutečnost vyplývá jednak z označení těchto stojanů s názvem „Staňkovy stojany“, jednak ze skutečností, že komise žalovaného dle výpovědi svědka Ing. Tomáše K. konstrukční návrh univerzálních stojanů přijala jako zlepšovací návrh. Soud též má za prokázané, že konstrukce univerzálního stojanu nespadá za pracovní náplně žalobce vzhledem k tomu, že z popisu pracovní náplně žalobce vyplývá, že do pracovní náplně spadala konstrukce montážních desek a dle výpovědi svědka Ing. Tomáše K. komise posuzovala tuto okolnost a dospěla k závěru, že konstrukce univerzálního stojanu do pracovní náplně žalobce nespádala.

Soud neshledal důvodnou námitku žalovaného, že konstrukce univerzálního stojanu v době převzetí výkresové dokumentace byla již žalovanému známa. Žalovaný uvedl, že se s konstrukcí univerzálního stojanu seznámil v roce 2004 při prezentaci ve výrobním závodě Delphi v Portugalsku. Soud neshledal tuto námitku důvodnou vzhledem k tomu, že ve znaleckém posudku PATENT SERVIS Praha a.s. číslo 01/011 ze dne 17. 8. 2011 je uvedeno, že technické řešení stojanu je žalovanému známo od roku 2002. Toto datum koresponduje s datem výkresové dokumentace univerzálního stojanu z roku 2002 zpracovaného žalobcem. Předmětnou konstrukci univerzálního stojanu tudíž žalobce vytvořil a předal žalovanému před rokem 2004.

Při posouzení, zda konstrukce univerzálního stojanu měla pro žalovaného technický, výrobní nebo provozní přínos, vychází soud ze znaleckého posudku znalce Ing. Karla Čady zpracovaného dne 28. 2. 2018, kde znalec dospěl k závěru, že zlepšovací návrh obsahující univerzální stojan měl pro žalovaného přínos technický, výrobní nebo provozní, který se projevil ergonomickými výhodami, zvýšením produktivity práce, neboť obsluha se musela při vyjímání materiálů nebo vodičů otáčet k jinému stojanu, úsporou místa ve výrobní hale a zlepšením pracovního prostředí pro obsluhu. Tuto skutečnost potvrdil ve svědecké výpovědi svědek Marián K., který pracoval u žalovaného v období od roku 2002 jako technolog výroby. Svědek uvedl, že za situace, kdy vodiče byly na stejném stojanu, tak se dělník tolik nenachodil, nemusel se tolik otáčet, zlepšovala se ergonomie. Ženy, které byly menšího vzrůstu, před tím musely někomu říci, když byly dráty vysoko, protože na ně nedosáhly., teď měly elementy v úrovni hlavy .

Dle právního závěru odvolacího soudu v rozsudku 3Cmo 73/20219-391 ze dne 13. 1. 2020, jimiž je zdejší soud vázán, lze souhlasit s tím, že šlo o zlepšovací návrh a nárok žalobce je třeba posoudit jako bezdůvodné obohacení vzniklé využitím zlepšovacího návrhu bez souhlasu žalobce.

Soud neshledal důvodnou námitku promlčení vznesenou žalovaným v podání ze dne 14. 12. 2020, kdy žalovaný uvedl, že právní nárok žalobce byl po dobu řízení opřen výlučně o tvrzenou úsporu místa. Hmotněprávní nárok žalobce týkající se tvrzení úspory pracovního času byl prvně ve vyjádření žalobce ze dne 30. 4. 2018. Pokud žalobce svým návrhem ze dne 30. 4. 2018 nově opírá nárok z titulu bezdůvodného obohacení o údajnou úsporu pracovního času, je nutno takto nově vznesený nárok považovat za promlčený.

Soud uvádí, že dle ust. § 226 odst. 1 o.s.ř. je vázán právním názorem odvolacího soudu. Žalobce v podání ze dne 5. 9. 2012 obsahující doplňující tvrzení k žalobě uvedl, že přínos stojanu spočíval ve zvýšení kvality a dále v efektivitě montáže, která spočívala v tom, že pracovník měl veškerý potřebný materiál přímo před sebou a při odběru materiálu se nemusel otáčet. Žalobce dále uvedl, že na stojan bylo možno umístit o 16 dávek více vodičů, což umožňovalo větší flexibilitu, zdokonalení technologie výroby, obsáhlejší využití montážního pracoviště a lepší ergonomii pracoviště. Žalobce tudíž přínos spočívající v úspoře času definoval v tomto vyjádření. Odvolací soud v usnesení ze dne 26. 10. 2016, sp.zn. 3Cm 338/2015-185 uvedl, že soud I. stupně pochybil, když považoval nárok žalobce za promlčený. Při posouzení případného promlčení zohlední, že jde o nárok vznikající postupně během období za které byl uplatněn, nikoliv o nárok na vznikající okamžikem, kdy mohl být uplatněn poprvé u soudu.

Žalobce uplatnil na žalobu nárok na bezdůvodné obohacení za období od 1. 3. 2009 do data podání žaloby, tj. 21. 4. 2011 ve výši 100 000 Kč. Žalobce dále požadoval úhradu úroku z prodlení podáním ze dne 20. 12. 2008 za prodlení s úhradou částky 100 000 Kč od 1. 1. 2016 do zaplacení. Soud rozšíření žalobního nároku o výše uvedené příslušenství připustil na ústním jednání konaném dne 1. 9. 2020. Námitku promlčení nároku na jistinu a příslušenství neshledal soud s odkazem na právní závěr v rozhodnutí odvolacího soudu usnesení 3Cm 338/2015-185 ze dne 26. 10. 2016 soud důvodným. (§ 101 a § 107 OZ účinného do 1. 1. 2014).

Při posouzení výše žalobního nároku soud postupoval dle ust. § 136 o.s.ř. Žalobce upřesnil své tvrzení týkající se počtu užitých stojanů v období za které požaduje vydání bezdůvodného obohacení při výrobě svazků u projektů BMW 35 univerzálních stojanů, u projektu AUDI 18 univerzálních stojanů a u projektů ŠKODA 20 univerzálních stojanů. Žalobce uvedl, že počet stojanů odpovídá počtu vypočítaných zaměstnanců a zdůraznil, že se jedná o minimální počet užitých stojanů při těchto výrobcích. Soud má za prokázáno znaleckým posudkem zpracovaným znaleckým ústavem Patent Servis s.r.o. č. 01/11 ze dne 13. 8. 2011, že zástupci žalovaného potvrdili, že bylo užíváno 160 kusů univerzálních stojanů.

Soud zadal znalecký posudek znalci Ing. Karlu Čadovi, který v dodatku ke znaleckému posudku ze dne 28. 8. 2018, ve své výpovědi a druhým dodatku ke znaleckému posudku ze dne 10. 10. 2018 uvedl, že celková úspora při využití zlepšovacího návrhu představuje částku 30 659 383 Kč. Znalec při tom uvedl, že k měření účinnosti zlepšovacího návrhu a jeho přínosu se mu nepodařilo získat univerzální stojan.

Soud dle ust. § 136 o.s.ř. použil volnou úvahu při stanovení výše vzniklého bezdůvodného obohacení. V řízení nastala situace, kdy existence nároku je nepochybná. Žalovaný však namítl nesprávnost znaleckého posudku Ing. Karla Čady o výši bezdůvodného obohacení vzhledem k tomu, že znalec vycházel z údajů, které jsou předloženy žalobcem a jsou neověřitelné. Dle závěrů znaleckého ústavu PATENT SERVIS PRAHA a.s. ve znaleckém posudku č. 01/11 úspora motnážního času jako významného činitele vzorce výpočtu měřena nebyla. V současné době znalec Ing. Karel Čada nemohl tuto úsporu změřit vzhledem k tomu, že nezískal k dispozici předmětný univerzální stojan.

Vzhledem k tomu, že žalobce požaduje úhradu bezdůvodného obohacení, které je nižší než jedno procento částky, kterou na základě odborného odhadu určil znalec, jeví se nárok žalobce soudu jako pravděpodobný a žalobě v uplatněné výši, tj. na jistině 100 000 Kč vyhověl.

K námitce žalovaného, že žalovanému již byla vyplacena částka 10 000 Kč v souvislosti s přijetím zlepšovacího návrhu soud uvádí, že dle stanoviska žalobce vznikl žalobci nárok na vydání bezdůvodného obohacení nejméně v rozsahu 732 000 Kč a žalobce započítal částku 10 000 Kč hrubého, která mu byla vyplacena vůči vzniklému nároku, který přesahuje žalovanou částku, tudíž částka 10 000 Kč nemá na výši uplatněného bezdůvodného obohacení vliv.

Soud na základě výše uvedených právních závěrů žalobě v rozsahu uvedeném ve výroku I. rozhodnutí vyhověl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 142 odst. 3 o.s.ř., neboť rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu. Náhrada nákladů řízení žalobce sestává ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu 4.000,- Kč a soudního poplatku za odvolání ve výši 5.000,- Kč, úkonů právních služeb právního zástupce žalobce a cestovních výdajů a úhrady odměny znalce. Pro určení odměny za jeden úkon právní služby náleží částka 5.100,- Kč podle ust. § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, v platném znění (dále jen „AT“). Právní zástupce žalobce učinil celkem 17 úkonů právních služeb, a to: převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) AT, sepsání žaloby ze dne 12. 4. 2011, vyjádření ve věci samé ze dne 31. 8. 2012, ze dne 6. 7. 2015, ze dne 28. 8. 2015, ze dne 19. 1. 2017, vyjádření žalobce ke znaleckému posudku ze dne 30. 4. 2018 a k jeho dodatku ze dne 24. 9. 2018 dle ust. § 11 odst. 1 písm. d) AT, podání odvolání proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 12. 10. 2017 dle ust. § 11 odst. 1 písm. k) AT a účast na soudních jednáních ve dnech 19. 5. 2015, 10. 7. 2015, dne 10. 9. 2015 přesahující dvě hodiny, dne 26. 10. 2016 před odvolacím soudem, dále dne 29. 5. 2018, dne 25. 9. 2018 a dne 22. ledna 2019 dle ust. § 11 odst. 1 písm. g) AT. Ve vztahu k návrhu na vydání předběžného opatření, jakož i odvolání směřující proti zamítavému usnesení, rozšíření žaloby a s tím související soudní poplatky, soud uvádí, že tyto úkony a náklady nepovažuje za účelně vynaložené pro uplatňování práva, neboť jak bylo výše uvedeno, rozhodnutí soudu o výši plnění záviselo na znaleckém posudku. Dále žalobci náleží režijní náhrada ve výši 5.100,- Kč dle ust. § 13 odst. 3 AT a cestovné na soudní jednání v souladu s ust. § 13 odst. 1 AT. Ohledně náhrady za použití morového vozidla soud vycházel z předloženého technického průkazu osobního vozidla použitého k cestě na celkem 7 jednáních, kdy cesta z Mladé Boleslavi do Prahy a zpět činí cca 120 km. V roce 2015 cena nafty činila 36,10 Kč/l, proto soud určil náhradu za cestovné na jednání ve dnech 19. 5. 2015, 10. 7. 2015 a 10. 9. 2015 ve výši 1.994,79 Kč. V roce 2016 průměrná cena nafty byla 29,5 Kč/l, kdy se zástupkyně zúčastnila jednání před odvolacím soudem dne 26. 10. 2016, a proto soud přiznal cestovné 636,53 Kč. V roce 2018 činila 29,8 Kč/l, kdy zástupkyně žalobce se zúčastnila jednání ve dnech 29. 5. 2018 a 25. 9. 2018, tj. 1.324,74 Kč, a v roce 2019 průměrná cena činí 33,6 Kč/l, a proto za účast na jednání dne 22. 1. 2019 soud přiznal cestovné ve výši 697,63 Kč. Na cestovním soud přiznal částku 4.653,69 Kč. S ohledem na skutečnost, že právní zástupkyně žalobce je plátcem DPH, soud v souladu s ust. § 14a AT přiznal částku 19.278,- Kč odpovídající 21 % DPH. V průběhu řízení byl ustanoven znalec Ing. Karel Čada, a to usnesením zdejšího soudu ze dne 14. listopadu 2017, č.j. 2 Cm 31/2012-232, za účelem vypracování znaleckého posudku a současně soud uložil povinnost žalobci uhradit zálohu na náklady znaleckého posudku ve výši 20.000,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení. Žalobce složil soudem stanovenou zálohu dne 14. prosince 2017, přičemž v průběhu řízení bylo usnesením ze dne 6. března 2018, č.j. 2 Cm 31/2012-253, rozhodnuto o znalečném ve výši 18.900,- Kč, která byla uhrazena ze složené zálohy žalobcem a dále znalečné přiznané usnesením ze dne 10. září 2018, č.j. 2 Cm 31/2012-296, ve výši 9.100,- Kč, přičemž ze složené zálohy byla uhrazena pouze částka ve výši 1.100,- Kč a zbývající část, tj. 8.000,- Kč byla uhrazena z rozpočtových prostředků soudu. Náklady žalobce na zpracování znaleckých posudků tudíž činily částku 20 000 Kč. .

Dále náklady řízení žalobce činí soudní poplatek za odvolání 26 600 Kč, náhrada nákladů právního zastoupení za 6 úkonů po 5 100 Kč (odvolání, jednání odvolacího soudu, vyjádření

žalobce ze dne 15. 5. 2020 a ze dne 11. 12. 2020, účast na ústním jednání dne 1. 9. 2020 a 15. 12. 2020), 6 x 300 Kč paušál, jízdné 3x za cestu Mladá Boleslav - Praha a zpět po 1 920,60 Kč, náhrada za promeškaný čas za 12 půl hodin 1 200 Kč, DPH8 208,36 Kč, celkem 218 901,85 Kč.

Podle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. má stát podle výsledku řízení právo na náhradu nákladů řízení, které platil. V řízení bylo z rozpočtu soudu vyplaceno znalečné ve výši 8.000 Kč Ing. Karlu Čadovi, přiznané usnesením zdejšího soudu ze dne 10. 9. 2018, č.j. 2 Cm 31/2018-296, v celkové výši 9 100 Kč. Přičemž částka ve výši 1 100 Kč byla uhrazena ze složené zálohy žalobcem. Dále z rozpočtu soudu bylo vyplaceno znalečné ve výši 3 500 Kč, na základě usnesení ze dne 19. 10. 2018, č.j. 2Cm 31/2012-319, soud celkem uhradil z rozpočtových prostředků částku ve výši 11 500 Kč. Soud uložil žalovanému uhradit náklady státu vzhledem k tomu, že řízení byla stanovena povinnost uhradit náklady řízení žalovanému.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15-ti dnů ode doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost stanovena tímto rozhodnutím splněna dobrovolně, může oprávněný požádat o výkon rozhodnutí u obecného soudu povinného.

Praha 15.12.2020

JUDr. Růžena Kučerová v.r.
předsedkyně senátu